

Flitig mobilanvändare drabbad

Christian Blom från Finland fick ett chockbesked 2009; han hade utvecklat aggressiv cancer i halsen. Alla körtlar i halsen, i det område han brukade hålla mobilen, var drabbade. Christian blev inte förvånad. Han hade använt mobilen mycket innan han för åtta år sedan blev elöverkänslig och är övertygad om riskerna med tekniken.

Cancern började på hans högra sida av halsen, mobilsidan.

– Jag använde mobil mycket 1996-2004 då jag arbetade som lärare och handledde mina studenter. Samtidigt var jag projektledare för mängder med kulturprojekt. Mobilen blev viktig för mitt jobb.

Christian arbetade under 1980- och 1990-talen som teaterchef, ekonom och kulturproducent i Helsingfors. Från 1996 hade han en tjänst som högstskolelektor i kulturproduktion och kulturledarskap vid yrkeshögskolan Novia och vid de finska konsthögskolorna.

– Det började bränna om öronen redan när jag använde mobilen under 1990-talet. Då var ju fälttäckningen också svag och mobilerna strålade för fullt.

Men Christian nonchalerade symtomen. Arbetet han hade var stimulerande. Under året 2003

utvecklade han allt fler symtom som han kunde relatera till exponering för elektromagnetiska fält. Värst var kopieringsapparaten på jobbet.

– Jag kunde inte andas vid den enda andetag.

Kroppen skakade

Det blev allt svårare att arbeta heltid. Han pendlade mellan perioder då han var sjukskriven och perioder då han var tillbaka på jobbet. Trots att det högg i halsen, fortsatte han att använda mobilen i ytterligare ett halvår. Han bodde då i Helsingfors. Men så hände något i januari 2004 som dramatiskt försämrade hans hälsa. Det var då som det så kallade GSM-edge, det första bredbandade digitala trådlösa nätet, även kallat 2,5G-nätet, startades.

– Jag minns ännu kvällen det hände. Jag började skaka och

darra i hela kroppen och var helt i panik. Inget hjälpte hemma. Jag var tvungen att gå ut ur lägenheten, berättar Christian.

Han började vandra omkring i hamnen i Helsingfors och märkte att bakom ett gammalt tegelmagasin slutade det att vibrera i kroppen. Han förstod att tegelmagasinet skyddade mot något. Det var strålningen.

– Jag kunde med hjälp av min kropps omedelbara reaktioner identifiera de sektorer i stadsdelen som var förorenade av strålningen. Jag testade under natten hela stadsdelen på det här sättet.

Nästa dag ringde han runt alla myndigheter i Helsingfors. Militären erkände att de hade en mängd sändare i området och att en del verkligen kopplats på under januari 2004. Han fick veta att GSM-edge-nätet startats i Helsingfors centrum samma kväll.

– Under hela tiden sedan 2003 då jag blev elöverkänslig, upplevde jag ett dolkslag i halsen till höger under örat om jag använde mobiltelefon. Jag berättade detta för 30-40 läkare som jag träffade under åren 2003-2008.

Läkarna ansåg att Christian hade alltifrån allergier, astma,

psykosomatiska besvär eller var deprimerad. Ingen medgav något samband mellan hans svåra symtom och strålning.

Borta från arbetet

Christian är permanent borta från arbetslivet sedan maj 2004 på grund av mycket svåra symtom av den ökande strålningen i arbets- och stadsmiljön. Han bor under sommarhalvåret i en ödestuga i mellersta Finland eller i en annan i södra Finlands skärgård. Men under vinterhalvåret är livet allt för tufft i ödemarken och han tvingas återvända till lägenheten i Helsingfors, trots att han mår betydligt sämre där.

Han har under flera år kämpat mot försäkrings- och sjukvårdsmyndigheterna för att få sjukersättning och sjukpension. Sedan 2008 har han sjukpension på grund av "djup depression". Christian är inte deprimerad, men läkare har vägrat medge att han är sjuk av strålningen. Diagnosen är en kompromiss mellan Christians behov av sjukersättning och myndigheternas vägran att erkänna hans verkliga sjukdom. Cancern blev däremot direkt erkänd och behandlingen snabb och intensiv.

Cancerdiagnosen

Diagnosen blev strup- och spottkörtelcancer i "stage IV", den värsta graden. Själva cancersvulsten satt till höger i svalget, nederst på tungan. Den var 4-5 cm i diameter. Cancern hade även spridit sig till flera körtlar på höger sida.

– Hela skiten satt till höger i halsen, på millimetern där jag hållit mobiltelefonen under nästan tio telefonintensiva år.

Behandlingen som sattes in var oerhört tuff: 35 strålbehandlingar på halsen à 17 minuter med huvudet fastskruvat. Sedan cellgifter i 6 veckor. När han fick beskedet om cancern och dess placering, uttryckte Christian sina misstankar om att mobilen var boven. Bakom läkaren fanns röntgenbilderna på Christians hals uppslagna på datorskärmen. Cancern skrek i rött över hela högra sidan. Läkaren på Helsingfors Universitetssjukhus blev då närmast aggressiv.

– Hon skrek åt mig att det här talar man inte om på det här sjukhuset och förbjöd mig att nämna ett ord till. Och därpå frågade hon mig utmanande: Vill du att vi behandlar dig eller inte? Hon ställde egentligen ett indirekt ultimatum: sluta prata skröp så behandlar vi dig. I den trängda situationen ger nog alla upp alla tankar på att ta fighten om riskerna med mobilerna.

Christian frågade sedan de läkare han träffade under cancerbehandlingen varför de inte frågar om hur mycket, hur länge han och andra cancerpatienter

Christian Blom använde mobilen i a

använt mobiltelefon, och på vilken sida av huvudet?

– Cancer börjar ju på vissa ställen. Men de svarade bara att mobiltelefonin inte har något med cancern att skaffa, berättar Christian.

Efter alla behandlingar kunde han varken äta, svälja eller tala under en period. Han fick mat via slang inopererad i magen under 6 månader. Sedan gav cancern med sig – åtminstone tillfälligt. Christian är livrädd inför de regelbundna kontroller han måste gå igenom. 40 procent av patienterna med samma cancer får återfall och då blir det oftast värre.

– Jag var på cancerundersökning bara för någon vecka sedan. Läkaren var litet oroad. De opererar enbart om cancern kommer tillbaka i halsen, men

Foto: Karl Baron / Creative commons

I Finland liksom i Sverige har masterna växt i antal de senaste decennierna. Det finns numer mycket få platser för elöverkänsliga att söka sig till

bbades av cancer

Foto: Annina Blom

arbetet och nonchalerade länge sina symptom. Hans elöverkänslighet har inte erkänts av samhället och han tror att situationen i Finland är tuffare än i Sverige.

om den spridit sig till övriga kroppen så gör de inget mera. Enligt läkaren lever cancer nu helt sitt eget liv, oberoende av vad jag äter, dricker eller hur mycket jag använder mobil.

Kan inte sova med 4G

Vid årsskiftet 2010/2011 koplades 4G på i Helsingfors centrum. Sedan dess kan han inte sova överhuvudtaget i lägenheten i stan. På landet i ödestugan är miljön tack och lov mycket bättre och där får han den nödvändiga sömnen.

Situationen i Finland visar vi elöverkänsligheten är nog mycket tuffare än i Sverige, tror Christian.

– Vi kallas till och med för aktivister av socialmyndigheterna. Vi har inga lagar, inga juridiska beslut till vårt stöd.

Christian, som fyller 63 i sommar, upplever att läget har blivit värre de senaste åren för de elöverkänsliga i samhället.

– Åren 2003-2004 kunde man i viss utsträckning tala om elöverkänslighet på sjukhusen, men nu säger man ”håll käften” rakt ut. Inget politiskt parti har ställt sig förstående bakom oss, inte ens de gröna. Bara enstaka riksdagsledamöter.

Enda ljuspunkten är den arbetsgrupp som finska riksdagen nyligen tillsatt där Christian deltar. Syftet är att utreda hur olika handikappgrupper ska kunna få samma tillgång till telefoni och internet som andra. I Finland liksom i Sverige håller man för fullt på med att lägga ner det fasta telefonnätet.

Mona Nilsson

FAKTA: FORSKNING SOM VISAR PÅ SAMBAND MED CANCER

I en ny epidemiologisk studie* från Kina sågs kraftiga överrisker för spottkörtelcancer av mobiltelefonanvändning. De som hade använt mobilen mest och då längst tid förflutit sedan mobilen började användas löpte störst risk. En vanlig mobilanvändning i dag, mer än 2,5 timmar per dag, ökar risken 16 -31 gånger beroende på cancerform. Om tio år förflutit sedan mobilen först börjat användas är risken förhöjd mellan 10 och 20 gånger.

I en tidigare studie på spottkörtelcancer och mobiltelefonanvändning sågs också förhöjd risk. Studien gjordes av israeliska forskare inom ramen för den internationella Interphone-studien som koordinerats av

WHO:s cancerforskningsinstitut IARC. Resultat från övriga länder är fortfarande hemliga, trots att de skulle presenterats redan 2006.

– Vår studie indikerar att det finns ett samband med mobilanvändning och cancer, sade den israeliska studiens forskningsledare, professor Siegal Sadetzki, till Science Daily i februari 2008. Hon tillade att tunga användare och barn kommer att löpa de största riskerna.

– I maj 2011 kommer WHO:s cancerforskningsinstitut IARC med hjälp av en grupp experter ledda av professor Anders Ahlbom från Karolinska Institutet att utvärdera cancerriskerna av mobiltelefonin, med mobilindustrins lobbyister som inbjudna observatörer. Det är oklart om IARC:s hemlighållna

resultat, gäller både risk för spottkörtelcancer och hörselnervstumör, kommer att ingå i bedömningen. Resultaten för malign hjärntumör, som visade 40-100 procent ökad risk, presenterades i maj 2010.

Anders Ahlbom har i flera rapporter och uttalanden de senaste åren klargjort sin inställning: ”Vi har inte sett några effekter” eller ”Jag är väldigt nöjd med att vi inte hittar några risker”. Anders Ahlbom har fastställt gränsvärdet för mobiltelefonin som skulle visa sig otillräckligt om en cancerrisk fastställdes.

*Duan et al.: Correlation between cellular phone use and epithelial parotid gland malignancies; Int. J. Oral Maxillofac. Surg. 2011